

Forgotten Synagogue Classics Part III

The Adler/Routledge Machzor: Prayer, Poetry, and a Transatlantic Battle of the Translators

I. Are Piyutim Worthwhile?

1) Siddur Rabbi Yaakov Emden (18th century)

המחילום . ויכיר בדילי המנהגים וכיני פוזזים אשר סיו נעוכרמו .
לעג וקלס לכביכותינו . על כן אין עונה וסונה לנעקתם . גם כמלאכים
ודאי אינן מכריזין בלשונות כזרות והמשונות אשר נהערכו בהם . ולעג
לשון אין בינה . כאלו בלשון מעט עמקי שפה . תהא אשר סיינו כגולם
מכל העמים ע"י לכונינו הקדוש והטהור כל אמרם אלוה נרוסה . ודי
כזו הערה קצרה . לאיש הבונה ובעל דעה ישרה . וכן המפסיר מנגן :

And remove the tin-like customs and dross of the *piyyutim* that oppress us / Making us a laughingstock to those that surround us / Therefore He does not answer or turn to us when we cry out / The angels too certainly do not recognize the foreign and bizarre terms that are mixed up in them / The stammering of tongues that is not understood / As if it comes from a people of speech too obscure to comprehend / Instead of coming from the treasured among all nations through our holy and untainted language where every utterance of God is pure.

2) R. Avraham Ibn Ezra (12th century), Commentary to Kohelet 5:1

ולא אוכל לבאר אחד מני אלף מטעות הפייטנים. והטוב בעיני שלא יתפלל אדם בהם, כי אם התפילה הקבועה

And I cannot explain even one-thousandth of the ways that the paytanim are mistaken. In my eyes it's better that people don't recite them, but instead stick to the fixed prayers.

3) Maharal (R. Yehuda Loew, 16th century), *Netivot Olam, Netiv Ha-Avodah* 12

כי השירות צריך שיאמר אותם בשמחה ובטוב לב שהרי נקרא שירה והשירה באה מתוך שמחה, והתפלה היא בהכנעה יתירה שעומד באימה וביראה וכל אשר הוא בשמחה מדבר דברים שהם רחוקים כאשר לבו של האומר פתוח אז הוא מפליג בדבר, וכאשר מפליג בשבח הוא ג"כ סבה שאין הלשון כ"כ מובן, וכל זה בשביל הפלגת השיר והשבח שכל שירה הוא הפלגה, וכאשר השירה בעצמה [אינה] כמו שאר דברים שמדברים בני אדם לכך ג"כ הלשון קצת אינו רחוק מן דקדוק הלשון לעשות מן עומד יוצא או מן יוצא עומד, שכל זה הוא הפלגה שאינו מדבר דברים כמו שדרך בני אדם לדבר. ולפיכך תמצא כי בפיוט של פורים שהיה הנס דבר שהוא הפלגה ביותר ולכך הפיוט מפליג בלשון מאוד מאוד, וכל זה בשביל שבא לספר הנס ולתת שיר על זה ולכך הפליג בלשון ג"כ. וכן בט' באב ג"כ במקום שאומרים הפיוט בט' באב שטפנו גודל ההתאוננות הפליג הלשון ביותר, וכן כל הקינות הכל מפני גודל התאוננות הפליגו הלשון

As for the songs, you need to say them with joy and a full heart because they're called songs and songs come from a place of joy, and [fixed] prayer is with great submission as one stands in reverence and fear. And when one is happy one says things that are far-fetched, as the heart is open and one exaggerates, and when one exaggerates in praise that's also the reason why the language is not so understandable ... for all this is exaggeration when one doesn't say things the way that people normally speak. And therefore, you find that for the *piyyut* of Purim where the miracle was excessively great the *piyyut* also uses greatly exaggerated language. ... Also for Tisha Be-Av, when we say the *piyyut* the mourning washes over us and the language is greatly exaggerated, so for all the *kinnot*, because of the greatness of the mourning the language is exaggerated.

II. The Routledge/Adler Machzor

4) Herbert Adler, "Tribute to Arthur Davis," Adler Shavuot Machzor (1909)

About the year 1900 he first conceived the idea of making a new translation of the Festival Prayers. Realizing the inadequacy of existing English renderings to express the form and beauty of the compositions that make up the Jewish liturgy, he aimed at the production of a new translation more worthy of the original. Commencing with the Kol Nidre service, with the assistance of his daughters, Elsie Davis and Nina Davis (now Mrs. Redcliffe Salaman), he embarked on the work of translation, himself rendering prose into

Nina Salaman (1877-1925)

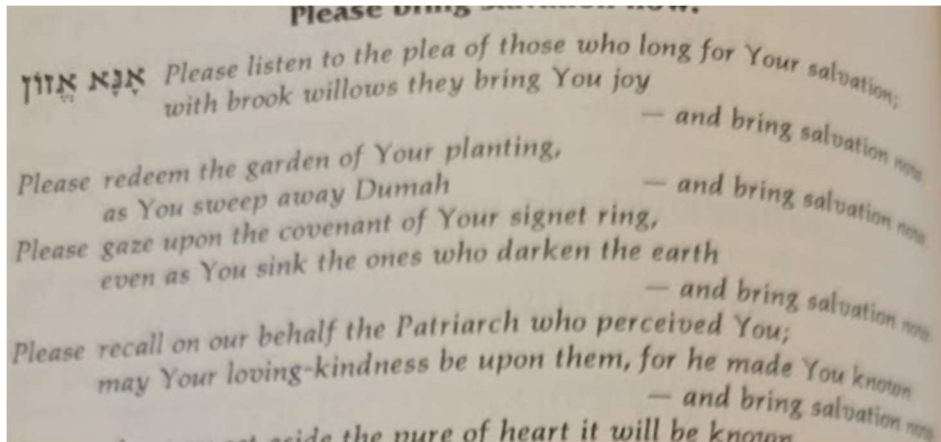
5) Adler Sukkot Machzor (1908), Hoshanot, *Ana Ezon Chin Te'eivei Yishakh* (trans. Nina Salaman)

O save, we beseech thee.
 I beseech Thee, give ear to their cry that implore Thee to save,
 That seek to give joy unto Thee with the willows that wave—
 O save!
 I beseech Thee, deliver the stock thou hast planted, and say
 On the day when Thou sweepest the remnant of nations away:
 "I will save."
 I beseech Thee to look to the covenant sealed at our birth,
 When Thou castest men down to the darkness under the earth,
 And save.
 I beseech Thee, remember the father who knew Thee alone,
 When we say, "To his children to-day make Thy kindnesses
 known";
 Then save.
 I beseech Thee, O worker of wonders for hearts without stain,
 Be it known that herein is the wonder of Thee—that again
 Thou wilt save.
 I beseech Thee, O honoured in strength, give salvation to us,
 For in ages of yore Thou didst swear to our forefathers thus:
 "I will save."
 I beseech Thee, fulfil their desire that do call Thee in woe,
 That are bound as Thy suppliant was on the mountain, when lo!
 Thou didst save.
 I beseech Thee, the trees of Thy planting!—give shelter to these;
 When uprooting the mighty—Almighty, remember Thy trees,
 And save.
 I beseech Thee, throw open Thy treasures of rain; let us see
 The good of the land that is thirsting for showers from Thee,
 And save.

¹ Cant. iii. 6.

אָנָּא הוֹשִׁיעָה נָּא:
 אָנָּא אַזּוֹן חַיִּן תִּאֲבִי יִשְׁעֶךָ. בְּעֵרְבֵי נַחַל לְשַׁעֲטָנֶךָ.
 הוֹשִׁיעָה נָּא:
 אָנָּא נְאוּל בְּנֵת נִטְעֶךָ. הוֹמָה בְּטֶאֱמָרֶךָ. הוֹשִׁיעָה נָּא:
 אָנָּא הַבֵּט לְבֵרִית טִבְעֶךָ. וּמִחֲשָׁבֵי אֶרֶץ בְּהַטְבִּיעֶךָ.
 הוֹשִׁיעָה נָּא:
 אָנָּא וְכֵר לֵנו אֵב יִדְעֶךָ. חֶסֶדֶךָ לָמוּ בְּהוֹדִיעֶךָ.
 הוֹשִׁיעָה נָּא:
 אָנָּא טְהוֹרֵי לֵב בְּהַפְלִיאֶךָ. יִדַע בִּי הוּא כְּלֵאֶךָ.
 הוֹשִׁיעָה נָּא:
 אָנָּא כְּבִיר כַּח הָעוֹן לֵנו יִשְׁעֶךָ. לֹאֲבוֹתֵינוּ בְּהַשְׁבִּיעֶךָ.
 הוֹשִׁיעָה נָּא:
 אָנָּא מֵלֵא מִשְׁאֲלוֹת עִם מִשְׁעֶךָ. נִעְקֹד כְּמוֹ בְּרֵךְ
 מוֹר שְׁעֶךָ.
 אָנָּא סֹגֵב אֲשֶׁלִי נִטְעֶךָ. עֲרִיצִים בְּהַנִּיעֶךָ. הוֹשִׁיעָה נָּא:
 אָנָּא פֶתַח לֵנו אוֹצְרוֹת רַבְעֶךָ. אֲצִיה מִהֵם בְּהַרְבִּיעֶךָ.
 הוֹשִׁיעָה נָּא:

6) ArtScroll Siddur (1984)

7) Nina Salaman, *The Voices of the Rivers* (1910)

THE NINTH OF AB.*

“He hath not remembered His footstool in the day of His anger.”—*Lamentations* ii. 1.

HAST Thou forgotten for ever?
Lord, Thou art silent so long;
Hast Thou forgotten?—O Master!
Forgotten our day of disaster,
Our life that is barren of song?
Hast Thou forgotten for ever?
Why art Thou silent so long?

Thou, sitting throned on the heavens,
With earth lying prone at Thy feet,
If Thou have ceased to remember,
Tread out our flame till the ember
Lie cold and the gloom be complete;
Look once from Thy throne on the heavens,
And crush out the life at Thy feet.

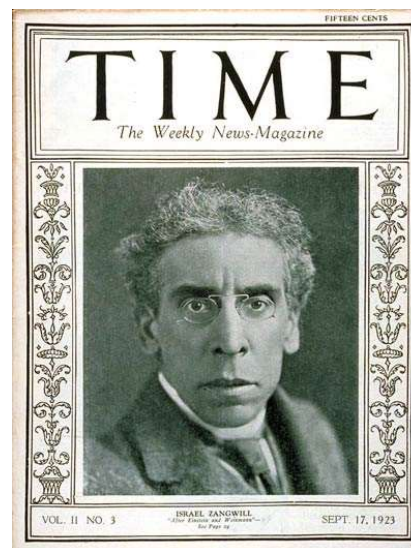
8) Adler Yom Kippur Night Machzor (1904), *Omnam Kein* (trans. Israel Zangwill)

38	EVENING SERVICE	
Our God, and God of our fathers,		
A y, 'tis thus	Evil us	hath in bond ;
B y Thy grace	guilt efface	and respond,
"Forgiven !"		
C ast scorn o'er	and abhor	th' informer's word ;
D ear God, deign	this refrain	to make heard,
"Forgiven !"		
E ar in lieu	give him who	intercedes ;
F avouring,	answer, King,	when he pleads,
"Forgiven !"		
G rant also	the Lily ¹ blow	in Abram's right ;
H eal our shame	and proclaim	from Thine height,
"Forgiven !"		
J ust, forgiving,	Mercy living,	sin condone ;
L ist our cry,	loud reply	from Thy throne,
"Forgiven !"		
M y wound heal,	deep conceal	stain and flake,
N ow gain praise	by Thy phrase	"For My sake,
Forgiven !"		
O forgive !	Thy sons live	from Thee reft ;
P raised for grace,	turn Thy face	to those left,
"Forgiven !"		
R aise to Thee	this my plea,	take my pray'r,
S in unmake	for Thy sake	and declare,
"Forgiven !"		
T ears, regret,	witness set	in sin's place ;
U plift trust	from the dust	to Thy face—
"Forgiven !"		
V oice that sighs,	tear-filled eyes,	do not spurn ;
W eigh and pause,	plead my cause,	and return
"Forgiven !"		
Y ea, off-rolled—	as foretold—	clouds impure,
Z ion's folk,	free of yoke,	O assure
"Forgiven !"		

	תפלת ערבית ליום כפור		38
	אלהינו ואלהי אבותינו.		
	אָ מָנָם בֵּן	יֵצֵר סוֹכֵן	בְּנֵינוּ
בְּךָ	לְהַצְדִּיק	רַב צַדִּיק	וְעַנְנוּ
גְּ	עַל מַרְגֵּל	וְגַם פִּגְל	סִפְרוּ.
ד	וְד שׁוֹאֵג בְּקוֹל	יְתֵן קוֹל	דְּדָרוּ
ה	ס קַטְגוֹר	וְקַח סִנְגוֹר	מִקוֹמוֹ.
ו	יְהִי יי לְמַשְׁעַן	לוֹ לְמַשְׁעַן	נֶאֱמָרוּ
ז	כּוֹת אֲזַנְחָה	גַּם יִפְרַח	לְשׁוֹשְׁנָה.
ח	טֵא הַעֲבֵר	וְקוֹל הַנְּבֵר	מִמְעוֹנָה
ט	וּב וְסִלַּח	מִחַל וְסִלַּח	אֲשָׁמִים.
י	הַ הַקֶּשֶׁב	וְגַם הַשֵּׁב	מִמְרוֹמִים
כ	אֵב תַּחְבוֹשׁ	וּבְצוֹל תַּכְבוֹשׁ	עוֹנֵי.
ל	דָּ תְהַלֵּךְ	אֲמוֹר מִלָּה	לְמַעַנִי
מ	חַה פֶּשַׁע	וְגַם רִשְׁע	בְּנֵי בְרִיתִי.
נ	הַג חֲסִדֶּךָ	בֵּן הוֹדֶךָ	לְשִׁאֲרֵית
ס	כּוֹת רַחֲשֵׁי	וְגַם לְחֲשֵׁי	תִרְצָה.
ע	וִן נוֹשֵׂא	לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה	וְהַפְּצָה
פ	נָה לְעֵלְבוֹן	מִקוֹם עוֹן	לְהַשִּׁים.
צ	חֵן הַסֵּר	וְגַם תִּבְשֹׂר	לְבָדְךָ הוֹסִים
ק	וְלִי שְׁמַע	וְרֹאֵה	דְּמַע עֵינֵי.
ר	יֵב רִיבֵי	שְׁעֵה נִיבֵי	וְהוֹשִׁיבֵנִי
ש	מִן טֹהַר	כְּעֵב מִחַר	כְּנֶאֱמָרֵי.
ת	מִחַה פֶּשַׁע	לְעַם נוֹשַׁע	וְהֵאֱמַר

9) Israel Zangwill, *My Religion* (1926)

passion for...
 So little racial am I that I have not made my eldest-born "a son of the covenant." I cannot, with my vision and knowledge of history, carry on the nineteenth-century-old tradition of trying to sit between two stools. Before the war a Maida Vale Jew offered to send a five-pound note to any charity I pleased if I would tell him if my son was circumcised. I was sorry to rob a charity, but I left the inquisitive letter unanswered. If the writer is still alive—as I hope—he can send the "fiver" to the Jewish refugees stranded by pitiless America's emigration policy. I will add—and he may perhaps rise to a "tenner" at the glad news—that my younger son is circumcised. But that was only because the doctor advised it. Circumcision has in fact become so popular a prophylactic that it can no longer connote the covenanted isolation of the Jew.

Israel Zangwill (1864-1926)

III. The Transatlantic Controversy

10) Philip Birnbaum (c. 1901-1988), Introduction to the Siddur (1949)

A good translation ought to be authentic and free from deceptions. One must not read into the original what is not there. No new poetry should be introduced into the Siddur presumably as the translation of the Hebrew text.

...

The Siddur contains prayer-poems which should be annotated but not translated. Such are the *הושענות*, replete with historical and midrashic allusions and constructed in an involved poetic fashion. They comprise many intricate acrostics and a variety of Hebrew synonyms which, if translated, are likely to create a wrong impression and confuse the reader. One of these prayer-poems is composed of an interesting alphabetic list of twenty-two Hebrew synonyms for the Temple; another presents an alphabetic description of Israel's qualities; a third enumerates types of locusts and destructive forces of nature mentioned in the Bible. It may well be said that the editions that have included the available English translation of the Hoshanoth have not been enhanced by it. The Hoshanoth can be appreciated only in the Hebrew.

11) Philip Birnbaum, Yom Kippur Machzor (1951)

Yes, it is true, an evil impulse controls us;
 Thou canst clear us, Merciful One, so answer us *I forgive.*
 Cast scorn on the informer, reject his report;
 Beloved God, make thy thundering word heard *I forgive.*

ing the reign of Richard the Lionhearted, the Jews of York were besieged by a frenzied mob forcing them to submit to baptism. Rabbi Yom Tov, who is

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 אָמֵנָם כִּן יִצָּר סוֹכֵן בְּנוֹ,
 בָּךְ לְהַצְדִּיק רַב צָדִיק וְעֲנֵנוּ סְלִחָתִי.
 גַּעַל כְּרִגְלֵי וְגַם פִּגְלֵי סָפְרוּ,
 דוֹד שׂוֹאֵג בְּקוֹל יִתָּן קוֹל דְּבָרוֹ סְלִחָתִי.

Zangwill's translation of this hymn was an attempt to preserve the meter, rhyme and alphabetical acrostic of the original Hebrew, at the expense of interpretative clarity and readability. For example:

Ay, 'tis thus	Evil us	hath in bond;	
By thy grace	guilt efface	and respond	"Forgiven!"
Ear in lieu	give him who	intercedes;	
Favoring,	answer, King,	when he pleads,	"Forgiven!"
Tears, regret,	witness set	in sin's place;	
Uplift trust	from the dust	to thy face—	"Forgiven!"

12) Philip Birnbaum, "Siddur Chadash Ba le-Medinah," Hadoar 40:6 (Dec. 9, 1960)

ולהאדירה. שאם לא כן, הייתכן שהרבנים הכשירו את
תרגומי ישראל זנגביל שאינם תרגומים אלא היקויים
הפשיים החדורים צורות הפעה מעולם אחר, עולם הנצרות?
בתפילת גשם, למשל, זנגביל מכנה את אברהם אבינו
Thy blessed son ואת משה רבינו Thy shepherd son
(עמוד 568), אף-על-פי שהפייטן רבי אלעזר הקליר אינו
מזכיר כלל וכלל את המלה "בן" במקור העברי. עד כמה
אין תרגומו של זנגביל חופף על המקור העברי מוכיחה
השורה האחרונה שם: "תפן כי נפשנו אפפו מים", שהוא
מתרגמה — לא יאמן כי יסופר — ככה Thy Without
face their spirits whirl as in a swirl תרגומו של
זנגביל לא זו בלבד שריח הסגנון של הליטורגיה הנוצרית
נודף הימנו... אלא שפעמים הסתייע בתרגום הפשי,
משום שלא הבין את פירוש המלות. את השורה "נמו דלה

Could it be that the rabbis [of the RCA] approved the translations of Israel Zangwill that are not translations, but free imitations infused with expressions from another world, the world of Christianity? In the Prayer for Rain, for example, Zangwill calls Avraham Avinu, "Thy blessed son," and Moshe Rabbenu, "Thy shepherd son," even though the *paytan* R. Elazar HaKallir never mentions the word "son" in the original Hebrew. The extent to which Zangwill's translation does not overlap with the Hebrew is proven from the last line there: "*tefen ki nafsheinu afifu mayyim*." He translates—it's got to be seen to be believed—like this "Without Thy face their spirits whirl as in a swirl." Zangwill's translation not only has the odor of the Christian liturgy wafting from it ... but sometimes he is assisted by free translation because he did not understand the meaning of the words.

13) Adler Sukkot Machzor, *Tefillat Geshem* (trans. Israel Zangwill)

Our God and God of our fathers,
Remember one who followed Thee as to the sea
Flows water,
Thy blessed son, like tree well set where rivers met
Of water,
Where'er he moved, Thou wast his shield; in fire or field
Or water,
And heaven-proved, his seed he sowed, wherever flowed
A water.
For Abram's sake send water!
II.
Remember one whose heralds three beneath the tree
Had water

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
זְכוֹר אֶבְרָהָם נִמְשָׁךְ אֶתְרִיךָ בְּמַיִם • בְּרַכְתּוֹ בְּעֵץ
שְׁתוּל עַל פְּלִי מַיִם • נִגְנְתוֹ הַצֵּלְתּוֹ מֵאֵשׁ וּמִמַּיִם •
דְּרָשְׁתּוֹ בְּרָעוֹ עַל כָּל מַיִם:
Cong. בְּעִבּוּרוֹ אֵל תִּמְנַע מַיִם:

14) Response of R. Charles Chavel (1906-1982) to Birnbaum in *Hadoar*

מטרת התרגום בסידורנו הוא לסבר את אוזן היהודי האמריקני, ששפתו אנגלית ומטבע הלשון העברית זרה לרוחו, כדי שיבין את כל השגב והיופי הצפונים בתפילות ישראל. לכן אנו צריכים להתחשב עם צורות לשוניות של שפת המדינה. מעולם לא נתכוונה ח"ו הסתדרותנו להכניס את התרגום בתור ממלא מקום המקור העברי. למותר להדגיש שחברי הסתדרות הרבנים דורשים ותובי עים מן הציפור היהודי, מקהילותיהם, שיתפללו בלשון הקודש. התרגום בא לשם ביאור, ולא לשם אמירה. אם כן, מדוע בא המבקר ומצטט מימרא שאין לה זיקה כלל לביאורים ופירושים? דברי חז"ל, כל השונה ממטבע שקבעו חכמים בברכות אינו אלא טועה, מתיחסים לתפלות ולא לתרגום. תרגומי הפיוטים של זנגביל (ולא השתמשנו בהם אלא רק ביחס לדברי פיוט, שאמירתם אינה חשובה מצד ההלכה) אינם מדויקים, והמתרגם השתמש רק במוטיב הפיוטי ולא במשמעות המילולית של הדברים. אף על פי שאין אנו חייבים ללמד סניגוריה על זנגביל, מכל מקום בטוחים אנו, שגם הוא ידע את ההבדל בין יחיד לרבים, והפירוש של „גמו דלה דלה“, רק למען צחות הלשון והחרוז השתמש בניבים אחרים, כמו שזה מוכח מתוכו של התרגום החופשי לפיוט זה.

The translation in our Siddur is for the American Jew whose language is English and to whom the style of Hebrew is foreign, in order that he understand the loftiness and the beauty that is hidden in the prayers of Israel. Thus, we needed to consider common English expressions. Our organization never intended, God forbid, for the translation to substitute for the Hebrew original. I need not even mention that RCA rabbis ask and require their congregants to pray in *Lashon Hakodesh*. The translation is to explain, not to recite. ... Zangwill's translations (and we only used them for *piyyut*, the recitation of which is not important from a halakhic perspective) are not precise, and the translator works poetically, not literally. Even though we are not obligated to defend Zangwill, still we are sure that he knows the difference between singular and plural...

IV. Modern Directions

15) ArtScroll Machzor (1986), *Omnam Kein*

אָמְנָם כֵּן. יֵצֵר סוֹכֵן כְּנֹו. כֶּף לְהַצְדֵּק. רַב צְדָקָו. נְעַנְנֹו. סְלַחְתִּי

It is indeed true that passion rules us; / so it is for You to justify (*le-hatzdek*), O abundantly just (*rav tzedek*), / and to answer us, 'I have forgiven!

16) ArtScroll Siddur, *Ashrei*

רצון־ראיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיִשְׁעֵם

The will of those who fear Him He will do; and their cry He will hear, and save them.

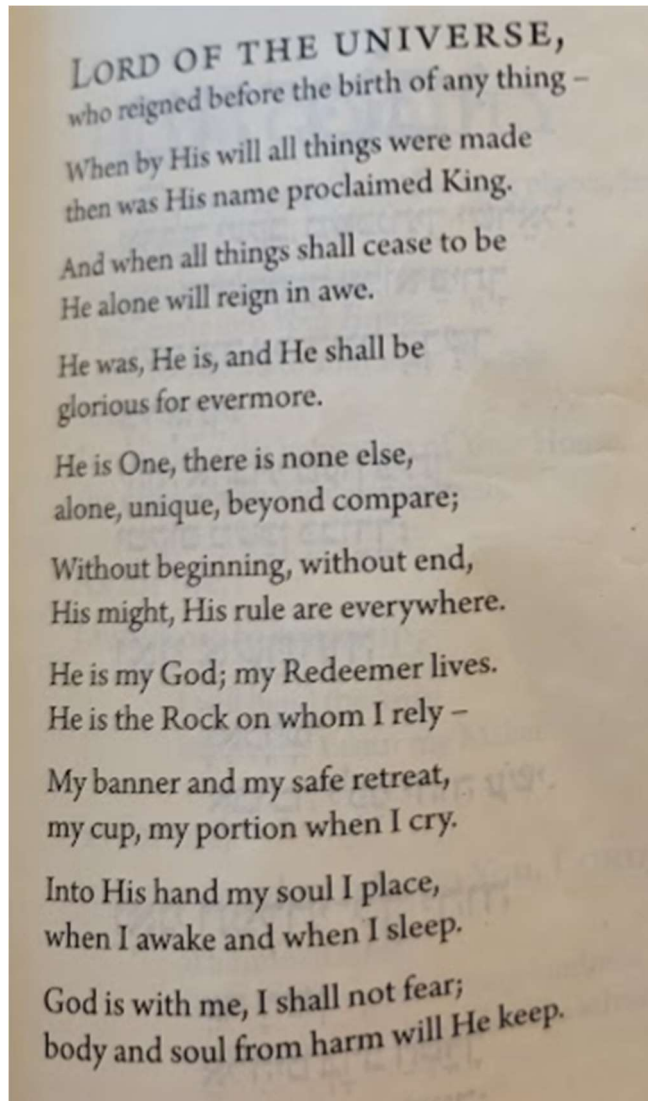
17) R. Nosson Scherman, Introduction to the ArtScroll Siddur

The Men of the Great Assembly had the ability to combine letters, verses, and ideas in ways that unlock the gates of heaven. Their composition of the tefillah is tantamount to an act of creation, which is why it is so important not to deviate from their language and formulation. This is not to denigrate the importance of comprehension and emotional involvement. Prayer in the language one understands is sanctioned by the Sages themselves, and surely, a well-understood prayer is immeasurably more worthy than one that is merely mouthed as a string of uncomprehended sounds. Nevertheless, this does not detract a whit from the importance of praying in the Holy Tongue; it merely points up the responsibility to understand the prayers in their original, holiest form.

18) R. Elli Fischer, “Fallacy or Ideology? On the ArtScroll Translation of the Siddur?”
Torah Musings (2010)

In other words, the goal of the translation is solely to enable the reader to understand the original Hebrew. To that end, the closer to an exact correspondence the translation adheres, the easier it is for the reader to keep one finger on the original and one on the translation, using the latter as a lexicon for decoding the meaning of the former. All questions of style, idiom, and art—any literary element beyond that of basic comprehensibility—are rendered largely irrelevant in comparison with the main objective of facilitating comprehension of the metaphysically charged original.

19) R. Jonathan Sacks, Koren Siddur (2009), *Adon Olam* translation

LORD OF THE UNIVERSE,
who reigned before the birth of any thing –
When by His will all things were made
then was His name proclaimed King.
And when all things shall cease to be
He alone will reign in awe.
He was, He is, and He shall be
glorious for evermore.
He is One, there is none else,
alone, unique, beyond compare;
Without beginning, without end,
His might, His rule are everywhere.
He is my God; my Redeemer lives.
He is the Rock on whom I rely –
My banner and my safe retreat,
my cup, my portion when I cry.
Into His hand my soul I place,
when I awake and when I sleep.
God is with me, I shall not fear;
body and soul from harm will He keep.